

Áhrif 6 vikna alhliða endurhæfingar á mæði, andlega líðan og líkamsrækt sjúklinga með langvinna lungnateppu

Elfa Dröfn Ingólfssdóttir¹ Marta Guðjónsdóttir² Guðbjörg Pétursdóttir¹
Lungnadeild Reykjalundar¹. Lífeðlisfræðistofnun Háskóla Íslands².

Markmið

Að meta áhrif sex vikna alhliða endurhæfingar á andlega líðan og þátttöku í líkamsrækt hjá sjúklingum með langvinna lungnateppu. Meta hvort þátttaka í líkamsrækt einu ári eftir að endurhæfingu lýkur, hafi áhrif á upplifun á mæði.

Inngangur

Rannsóknir sýna að stórt hlutfall sjúklinga með LLT þjáist af ýmsum andlegum sjúkdómum. Talið er að 20-40 % þeirra sem fara í endurhæfingu þjáist af kvíða og þunglyndi [1]. Sterk tengsl virðast vera á andlegri líðan og meðferðarheldni líkamsþjálfunar e. endurhæfingu [2].

Aðferðir

140 LLT sjúklingar á biðlista eftir lungnaendurhæfingu á Reykjalundi svöruðu fyrir innskrift (T1) MAT listanum sem metur mæði við athafnir daglegs lífs. Við innskrift (T2), við útskrift (T3) og einu ári eftir útskrift (T4) var honum svarað aftur ásamt HAD listanum sem metur andlega líðan (kvíða og þunglyndi). Gerð var spírómétría við innskrift þar sem FEV₁ var mælt. Könnuð var þátttaka í líkamsrækt fyrir endurhæfingu og aftur með símtali einu ári síðar.

Niðurstöðu

Meðalaldur var 67,3±8.8 ár, FEV₁ 62,6±25,1 % af áætluðu og BMI 29,1±6,2 kg/m². 38% reyndust vera með merki um andlega vanlíðan (≥ 8 stig á HAD lista) við innskrift, 28% við útskrift en 45 % einu ári síðar. 38 % (52 af 138) stunduðu einhverja líkamsrækt fyrir endurhæfingu en 64% (65 af 102) einu ári síðar. Eingöngu var munur á mæði milli hópanna tveggja einu ári eftir útskrift úr endurhæfingu (sjá töflu).

Mæðistig (MAT listinn) á mismunandi tímapunntum eftir líkamsrækt							
	Líkamsrækt N = 65 (64 %)			Ekki líkamsrækt N = 37 (36 %)			p-gildi
	N	M ± Sd	Spönn	N	M ± Sd	Spönn	
MAT T1	63	56.8 ± 22.4	2-111	35	59.7 ± 17.4	27-103	NS
MAT T2	63	52.6 ± 20.3	2-91	37	55.7 ± 19.4	19-105	NS
MAT T3	62	45.3 ± 22.0	2-90	37	49.4 ± 20.0	7-90	NS
MAT T4	61	48.9 ± 23.2	3-102	34	61.0 ± 26.3	17-116	< 0.05

T1 = fyrir innskrift **T2** = Við innskrift **T3** = Við útskrift **T4** = Einu ári eftir útskrift
Taflan sýnir meðaltal(M) ± staðalfrávik (Sd) og spönn. **NS** = ekki marktækur munur.

Túlkun

Fjöldi LLT sjúklinga sem finna fyrir einkennum kvíða og þunglyndis, fækkar við 6 vikna alhliða endurhæfingu, en fjölga aftur einu ári síðar. Fleiri sjúklingar eru virkir í daglegri líkamsrækt eftir endurhæfingu en fyrir hana. Sjúklingar sem stunda líkamsrækt einu ári eftir að endurhæfingu lýkur eru með minni upplifun á mæði en þeir sem ekki stunda líkamsrækt.

1. Troosters T, Casaburi R, Gosselink R, Decramer M. Am.J.Respir.Crit.Care Med. 2005 Jul 1;172(1):19-38.
2. Troosters T, Donner CF, Schols AMWJ, Decramer M. Eur Respir Society J Ltd. (38 útgáfa) 2006; 7-23.